

Bilag 1: Punktkilder

1.	STOFTILFØRSLER TIL OVERFLADEVAND FRA PUNKTKILDER	4
1.1	GENERELT	4
1.1.1	Oplysninger om krav til regulering	4
1.1.2	Eliminering af forurening med prioriterede stoffer og standsning af udledning af prioriterede farlige stoffer	5
1.1.3	Progressiv reduktion af forurening med andre stoffer	6
1.1.4	Revision og ajourføring af kontrol	7
1.1.5	Fravigelse af målet om god tilstand	7
1.1.6	Renovering af kloakker og lokal afledning af tag- og overfladevand	8
1.1.7	Prioritering af indsats	9
1.1.8	Foranstaltninger der indgår i baseline 2015	10
1.2	KOMMUNALE RENSEANLÆG	10
1.2.1	Byspildevandsdirektivet	10
1.2.2	Næringsstoffer og organisk stof	11
1.2.2.1	<i>Nationale udlederkrav til NPo</i>	11
1.2.2.2	<i>Lokalt betingede krav til udledning af NPo</i>	11
1.2.3	Miljøfarlige forurenende stoffer	12
1.2.4	Smitstoffer og badevandskvalitet	14
1.3	DIREKTE UDLEDNING AF SPILDEVAND – INDUSTRI	14
1.3.1	Næringsstoffer og organisk stof	14
1.3.2	Miljøfarlige forurenende stoffer	15
1.3.3	Ferskvandsdambrug	15
1.4	LUFTEMISSIONER DER PÅVIRKER OVERFLADEVAND, JF. BEKENDTGØRELSE NR. 1663	16
1.5	SPREDT BEBYGGELSE	16
1.5.1	Målrettet indsats over for spredt bebyggelse – supplerende foranstaltning	16
1.5.2	Smitstoffer og badevandskvalitet	17
1.6	UDLEDNINGER FRA AFVÆRGEBORINGER, OPFYLDNINGER MV.	17
1.7	STOFTILFØRSLER TIL OVERFLADEVAND FRA FORURENET JORD	18
1.8	STOFTILFØRSLER SOM IKKE ER SPILDEVAND	18
2	STOFTILFØRSLER TIL OVERFLADEVAND FRA DIFFUSE KILDER – REGNBETINGEDE UDLEDNINGER	20
2.1	GENERELT	20
2.1.1	Fravigelse af målet om god tilstand og prioritering af indsatsen	20
2.1.2	Foranstaltninger der indgår i Baseline 2015	20
2.2	REGNBETINGEDE UDLEDNINGER	20
2.2.1	Separate regnvandsudledninger	20
2.2.1.1	<i>Hydraulisk påvirkning</i>	20
2.2.1.2	<i>NPo</i>	21
2.2.1.3	<i>Miljøfarlige forurenende stoffer (Tungmetaller og miljøfremmede stoffer)</i>	22
2.2.2	Overløb fra fælleskloak	23
2.2.2.1	<i>Hydraulisk belastning</i>	23
2.2.2.2	<i>Æstetiske gener</i>	23
2.2.2.3	<i>NPo</i>	24
2.2.2.4	<i>Miljøfarlige forurenende stoffer</i>	25
2.2.2.5	<i>Smitstofindhold af hensyn til badevandskvalitet</i>	25

Bilag 1: Miljøstyrelsens brev af 10. april 2002 vedr. retningslinjer for udledning af overfladevand med bilag.

1. Stoftilførsler til overfladevand fra punktkilder

1.1 Generelt

I forbindelse med udarbejdelse af de statslige indsatsprogrammer skal der tages stilling til påvirkningen af overfladevand fra alle eksisterende og planlagte stoftilførsler fra punktkilder.

Stoftilførsler fra punktkilder omfatter:

- udledninger fra offentlige og private renselanlæg,
- direkte udledninger af spildevand fra industri, herunder dambrug og havbrug,
- luftemissioner der påvirker overfladevand,
- udledninger fra den spredte bebyggelse,
- udledninger fra afværgboringer, deponeringer mv.,
- stoftilførsler fra forurenede jord,
- stofudledninger som ikke er spildevand, og
- klapping af havbundssedimenter (mangler)

Miljøcentre skal i forbindelse med indsatsprogrammet generelt sikre, at udledningerne ikke er til hinder for, at miljømålet for det vandområde, hvortil der udledes, kan opfyldes. Dette svarer til gældende praksis ved meddelelse af nye udledningstilladelser, jf. spildevandsvejledningens afsnit 7.1¹.

Foranstaltninger nævnt i det følgende vil som udgangspunkt være "grundlæggende foranstaltninger", medmindre en foranstaltning specifikt er omtalt som "supplerende", jf. terminologien i vandrammedirektivets artikel 11, stk. 3 og 4.

1.1.1 Oplysninger om krav til regulering

Indsatsprogrammerne skal redegøre for den gældende lovgivning til regulering af stoftilførsler til overfladevand fra punktkilder, herunder lovgivning der implementerer EU-regulering. Relevante paragraffer i miljøbeskyttelsesloven:

- § 3 om anvendelse af bedste tilgængelig teknik (BAT)
- § 27, stk. 1, om forbud mod tilførsel af forurenende stoffer til overfladevand,
- § 27, stk. 2, om tilladelse til at stoffer, der er aflejrede i vandløb, søer eller havet, påvirkes, så de kan forurene vandet,
- § 27, stk. 3, om tilladelse til i særlige tilfælde at kunne tilføre forurenende stoffer til vandmiljøet,
- § 28, stk. 1 [og 2], om tilladelse til udledning af spildevand med tilhørende påbudsparagraf § 30
- § 28, stk. 3, om tilladelse til tilslutning af spildevand til offentlige spildevandsanlæg og dertil hørende udløbsledninger med tilhørende påbudsparagraf § 30 og

¹ Vejledning fra Miljøstyrelsen, nr. 5, 1999, Vejledning til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

- § 33 om godkendelse af særligt forurenende virksomheder, herunder tilladelse til udledning af spildevand med tilhørende påbudsparagraf § 41,

Desuden er følgende bekendtgørelser i medfør af miljøbeskyttelsesloven relevante:

- Bkg. nr. 1448 af 11.12.2006 om spildevandstilladelser mv. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbkg.), der bl.a. implementerer Rådets direktiv 91/271/EØF (byspildevandsdirektivet)
- Bkg. nr. 1669 af 14.12.2006 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet, herunder princippet om den kombinerede fremgangsmåde
- Bkg. nr. 1640 af 13.12.2006 om godkendelse af listevirksomhed, der bl.a. implementerer direktiv 96/61/EF (IPPC)
- Bkg. om grænseværdier for udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet (Liste 1-stoffer), der implementerer EU-regulering af Liste 1 stoffer,
- Bkg. om grænseværdier for udledning af cadmium for processpildevand fra visse industrianlæg, der implementerer EU-regulering af Liste 1 stoffer,
- Bkg. om grænseværdier for udledning af hexachlorcyklohexan til vandmiljøet, der implementerer EU-regulering af Liste 1 stoffer,
- Bkg. om grænseværdier for udledning af kviksølv ved udledning af spildevand fra visse industrianlæg, der implementerer EU-regulering af Liste 1 stoffer,
- Bkg. nr. 1444 af 11.12.2007 om typegodkendelsesordning af minirensaanlæg,

For alle udledningerne gælder, at der er krav om, at der skal meddeles en tilladelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 28, dog for godkendelsespligtige industrielle udledninger i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Som hovedregel er det kommunerne, der meddeler tilladelser, dog meddeler miljøcentrene tilladelser for visse større godkendelsespligtige virksomheder.

1.1.2 Eliminering af forurening med prioriterede stoffer og standsning af udledning af prioriterede farlige stoffer

Indsatsprogrammerne skal indeholde foranstaltninger til eliminering af forurening af overfladevand med prioriterede stoffer², som p.t. udgøres af 33 stoffer og stofgrupper. Målet om eliminering af forurening med prioriterede stoffer er pr. definition nået, når miljøkvalitetskravene for stofferne er overholdt. En del af de prioriterede stoffer er nærmere kategoriseret som prioriterede farlige stoffer, for hvilke indsatsprogrammerne skal indeholde foranstaltninger til standsning af udledningen.

I forbindelse med forhandlingen af datterdirektiv om prioriterede stoffer har COWI³ udarbejdet en konsekvensvurdering af Kommissionens forslag til reduktionsmål for de 33 prioriterede stoffer. Rapporten viser, at de miljøkvalitetskrav, som er indeholdt i Kommissionens forslag, generelt må betegnes som allerede værende opfyldt i det danske vandmiljø med undtagelse af kravene for enkelte stoffer i nogle egne af landet, hvor udledningen af regnvand fra befæstede arealer har stor indflydelse, særligt om sommeren.

² Stoffer omfattet af bilaget til Europa-Parlamentets og Rådes beslutning nr. 2455/2001/EF af 20. november 2001 om vedtagelse af en liste over prioriterede stoffer inden for vandpolitik og om ændring af direktiv 2000/60/EF (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/da/oj/2001/l_331/l_33120011215da00010005.pdf)

³ Miljøstyrelsens arbejdsrapport nr. 1182, 2007. Possible control of EU priority substances

Administrationen af bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav⁴ sikrer generelt overholdelse af miljøkvalitetskrav for prioriterede stoffer. Indsatsprogrammet skal derfor indeholde foranstaltninger, der sikrer, at der ikke sker udledning af prioriterede stoffer fra punktkilder uden forudgående tilladelse i overensstemmelse med bekendtgørelsen. Dette varetages af de generelle regler i henhold til miljøbeskyttelsesloven.

Indsatsprogrammet skal sikre, at der ved konstaterede overskridelse af miljøkvalitetskrav for et eller flere prioriterede stoffer i et vandområde bliver iværksat de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, herunder eventuelt revision af eksisterende tilladelser. Dette vil blive varetaget via vandplanens strategi for indsats i relation til miljøfarlige forurenende stoffer, herunder ved kategorisering af vandområder, som der er givet retningslinjer for i kapitel 2, 3, 4, 6 og 7.

For prioriterede farlige stoffer skal indsatsprogrammet derudover indeholde foranstaltninger med sigte på, at udledning fra punktkilder til vandområderne inden for hovedoplandet bringes til ophør inden for 20 år. Foranstaltningerne bør omfatte fastsættelse af sådanne vilkår for udledt mængde af relevante prioriterede farlige stoffer fra den enkelte punktkilde, at der sikres en enten kontinuerlig eller trinvis nedbringelse af udledningen. Sådanne vilkår bør fastsættes i forbindelse med meddelelse af udledningstilladelser eller ved den regelmæssige revision af sådanne tilladelser efter udløbet af beskyttelsesperioden. Dette vil blive varetaget via vandplanens strategi for indsats i relation til miljøfarlige forurenende stoffer, herunder ved kategorisering af vandområder, som der er givet retningslinjer for i kapitel 2, 3, 4, 6 og 7.

Miljøcenteret skal tilvejebringe det nødvendige overblik over de samlede udledte mængder af de enkelte prioriterede farlige stoffer til vandområderne inden for hovedoplandet. Miljøcenteret skal på baggrund af en oversigt over den tidsmæssige udvikling i udledningen fra samtlige kilder kunne sandsynliggøre, at der sker et fald i de samlede udledte mængder over planperioden, og at udledningerne nærmer sig målet om ophør. Dette vil blive varetaget via vandplanens strategi for indsats i relation til miljøfarlige forurenende stoffer, herunder ved kategorisering af vandområder, som der er givet retningslinjer for i kapitel 2, 3, 4, 6 og 7.

1.1.3 Progressiv reduktion af forurening med andre stoffer

For andre stoffer end de prioriterede stoffer skal indsatsprogrammerne indeholde foranstaltninger til progressiv reduktion af forurening, der kan være til hinder for opfyldelse af miljømålene. Også her gælder pr. definition, at forureningen er ophørt, når miljøkvalitetskrav for de pågældende stoffer er overholdt.

For miljøfarlige stoffer andre end de prioriterede stoffer vil administrationen af bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav⁵ generelt sikre overholdelse af miljøkvalitetskrav fastsat enten nationalt eller på EU-niveau. Indsatsprogrammet skal derfor indeholde foranstaltninger, der sikrer, at der ikke sker udledning af sådanne miljøfarlige stoffer fra punktkilder uden forudgående tilladelse i overensstemmelse med bekendtgørelsen. Indsatsprogrammet skal derudover sikre, at der ved konstaterede overskridelse af miljøkvalitetskrav for et eller flere stoffer i et vandområde bliver iværksat de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, herunder eventuelt revision af eksisterende tilladelser.

⁴ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1669 af 14. december 2006 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.

⁵ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1669 af 14. december 2006 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.

Som for de prioriterede stoffer varetages dette reglerne i miljøbeskyttelsesloven og det vil blive varetaget via vandplanens strategi for indsats i relation til miljøfarlige forurenende stoffer, herunder ved kategorisering af vandområder, som der er givet retningslinjer for i kapitel 2, 3, 4, 6 og 7.

1.1.4 Revision og ajourføring af kontrol

Ifølge vandrammedirektivets artikel 11, stk. 3(g), skal kontrollen af udledninger fra punktkilder regelmæssigt tages op til revision og om nødvendigt ajourføres. Det er oplagt at sikre opfyldelse af denne forpligtelse i forbindelse med tilvejebringelse af indsatsprogrammerne.

I øvrigt er der med § 23, stk. 3, pkt. 4, i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav krævet, at miljømyndigheden træffer foranstaltning til at sikre, at vilkår i eksisterende tilladelser, godkendelser til eller påbud om udledning bringes i overensstemmelse med miljøkvalitetskrav fastsat efter samme bekendtgørelse eller i vandplan/regionplan, når et indsatsprogram forudsætter en revision af en tilladelse efter §§ 27 og 28 eller et påbud efter § 30. Indsatsprogrammerne skal derfor forholde sig til behovet for revision af gældende tilladelser.

Endelig gælder det for Liste 1-stoffer (identificeret i bilag 3 i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav), at tilladelser eller godkendelser til udledning kun må gives for et begrænset tidsrum, idet tilladelserne eller godkendelserne skal tages op til fornyet overvejelse mindst hvert fjerde år, jf. § 19, stk. 2, i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav og særbekendtgørelserne om Liste 1-stoffer. Denne bestemmelse forventes ophævet fra 22. december 2012 som følge af vedtagelse af direktivet om prioriterede stoffer.

Kommunerne skal på denne baggrund i de kommunale handleplaner/spildevandsplaner sikre, at de nødvendige foranstaltninger som fastlagt i indsatsprogrammerne for eksisterende og nye udledninger er gennemført senest 22. december 2012, jf. vandrammedirektivets artikel 11, stk. 7. Hvor der er behov for renseforanstaltninger, skal tilladelser revideres.

Miljøcentrene fører tilsyn med de kommunale udledninger. Hvor foranstaltninger vurderes ikke at være tilstrækkelige eller vurderes ikke at blive gennemført rettidigt, herunder i overensstemmelse med indsatsprogrammerne, kan miljøcentrene anvende påbudsbestemmelser for at sikre, at de overordnede mål i vandplan og indsatsprogrammer opfyldes.

1.1.5 Fravigelse af målet om god tilstand

Det vil i nogle situationer ikke være teknisk eller tidsmæssigt muligt at opfylde målet om god økologisk tilstand i den første vandplanperiode fra 2009-2015, eller det kan være forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger. Hvis dette medfører, at der er behov for at udskyde målopfyldelse for de modtagende vandområder, skal der foreligge en særlig dokumentation herfor, jf. direktivets artikel 4. Uforholdsmæssigt store omkostninger skal i øvrigt vurderes samfundsøkonomisk.

Hvis det er uforholdsmæssigt dyrt at begrænse/forbedre udledningen af spildevand, kan miljømålet for det konkrete vandområde, hvortil spildevandet udledes, lempes. Dette forudsætter dog ifølge vandrammedirektivet, at der udarbejdes en vurdering af omkostninger i forhold til gevinster ved indsatsen (fx som cost-benefit vurdering) af at lempe målet i forhold til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger, herunder rensning, og opfylde målet. Som

udgangspunkt anbefales det i sådanne situationer ikke at lempe miljømålet i den første vandplanperiode, men i stedet at udskyde målopfyldelsen til anden vandplanperiode.

Anvendelse af undtagelsesbestemmelser og dokumentation herfor beskrives særskilt i kapitel 5.

1.1.6 Renovering af kloakker og lokal afledning af tag- og overfladevand

I 1994 indgik den daværende regering en 15-årig aftale med Kommunernes Landsforening (KL) om at fremrykke indsatsen i kloakrenoveringen (angives som supplerende foranstaltning). Aftalen gik konkret ud på at fremrykke renoveringen for at nedbringe det konstaterede efterslæb hurtigere (20 år mod oprindeligt aftalt 15 år, svarende til 1,2 mia./år mod 0,9 mia./år). Aftalens beløb tog udgangspunkt i kommunernes egne vurderinger af ressourcebehovet.

Miljøstyrelsen gennemførte i 2002/2003 en spørgeskemaundersøgelse blandt alle landets kommuner. Undersøgelsen viste, at efterslæbet var nedbragt fra 22 % (1993) til 16 % (2002). Det går således den rigtige vej. Undersøgelsen viste også, at kommunerne forventede at fordoble de hidtil anvendte beløb til kloakfornyelse.

Det blev ved kommuneaftalen for 2005 aftalt, at KL sikrer, at kommunerne arbejder for at styrke indsatsen for at fremrykke investeringerne på kloakområdet (angives som supplerende foranstaltning).

Folketinget vedtog i maj 2009 den såkaldte vandsektorlov. Loven omfatter en selskabs-gørelse af de kommunale vand- og spildevandsforsyninger, indføre krav om benchmarking for selskaberne og sætter prisloft for takster mm. Det forventes, at de initiativer der følger af loven, vil gøre vandsektoren mere effektiv. De økonomiske gevinster, der forventes frigivet, forventes anvendt til bl.a. kloakfornyelse. Med lovforslaget vil der også blive indført nye og mere gennemsigtige regnskabsprincipper, så det bliver lettere for den enkelte kommune at vurdere det reelle investeringsbehov.

Med byspildevandsdirektivet kræves det, at kloaknettet skal projekteres, etableres og vedligeholdes i overensstemmelse med den mest avancerede tekniske viden – dog uden at det medfører urimelige udgifter – navnlig med hensyn til:

- mængden af byspildevand og dets beskaffenhed,
- forebyggelse af lækager, og
- begrænsning af forureningen af vandområder som følge af overløb efter voldsomt uvejr.

Det er kommunerne/spildevandsselskaberne, der har ansvaret for det offentlige kloaksystem og for at fastsætte serviceniveauet på området. Dette gælder både med hensyn til at sikre et forsvarligt offentligt kloaknet og med hensyn til at afsætte de nødvendige midler til formålet.

Indsatsen i kloakrenovering bør koordineres med andre kloakforbedringer – hvor der er behov - som nedbringelse af overløb til vandområder, nedsættelse af kælderoversvømmelser, tilpasning af kloakkerne til større nedbørsmængder som følge af klimaændringer.

Tilslutningsgrad af overfladevand og drænvand har indflydelse på rensegrad på renseanlæg. Indsivning af grundvand i utætte kloakker kan medføre en reduceret renseeffektivitet på

renseanlæg. Desuden er graden af tilsluttet overfladevand afgørende for overløbsmængder i fællessystemer.

En øget grad lokal afledning af tag- og overfladevand kan både reducere overløbsmængder og forbedre rensesgrad på renseanlæg. I forbindelse med sikringen af afløbssystemerne mod større regnmængder vil lokal afledning normalt være økonomisk attraktiv, i forhold til en generel udbygning af de eksisterende kloakkers kapacitet.

Kommunens spildevandsplan skal indeholde en plan for renovering af kloakker og en vurdering af indretning af kloaksystemerne med henblik på at opnå de overordnede mål for kvalitet af overfladevand. Herunder bør kommunen også hvor der er behov vurdere muligheder for lokal afledning af tag- og overfladevand og på den baggrund i spildevandsplanen træffe beslutning om evt. lokal afledning.

Indsatsprogrammerne skal give en ramme for, at de nødvendige foranstaltninger til kloakrenovering mv. gennemføres i overensstemmelse med kommuneaftalen fra 2005.

1.1.7 Prioritering af indsats

For at sikre, at de statslige indsatsprogrammer er omkostningseffektive, skal der beregnes overslag for omkostninger til de enkelte tiltag. Som udgangspunkt skal dette ske med nationale enhedstal.

Som udgangspunkt skal de statslige indsatsprogrammer udarbejdes således, at indsatsen er iværksat december 2012 og mål er opfyldt i 2015.

På nogle indsatsområder forventes det ikke i alle kommuner at være praktisk/økonomisk gennemførligt at etablere alle tiltag i den første planperiode. Dette gælder særligt regulering af regnbetingede udledninger, der dels kræver relativt omkostningstunge investeringer, og dels er det tiltag, der ofte mest hensigtsmæssigt etableres samtidig med f.eks. renoveringstiltag.

I udkast til vandplaner, der er i 6 mdr. offentlig høring, er angivet for spildevandsindsatsen: *Der opfordres til, at kommunerne færdiggør den allerede vedtagne spildevandsindsats, især indsatsen overfor spredt bebyggelse forventes, i henhold til jf. lov nr. 325 om forbedret spildevandsrensning og regeringens udmeldinger derom, at være gennemført inden 2012.*

Den yderligere indsats (indsatsen nævnt i vandplanens tabel 1.3.1) forventes gennemført frem til 2015. Dog skal der vurderes nærmere, om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.

Hovedparten af kommunerne har allerede planlagt en indsats over for de regnbetingede udledninger.

Kommunerne må i forbindelse med den kommunale handleplan og revision af spildevandsplanen tage stilling til, hvordan regulering af regnbetingede udledninger konkret udmøntes inden for rammen af de statslige indsatsprogrammer.

Det vil være hensigtsmæssigt, at kommunerne allerede i forbindelse med forslaget til indsatsprogram tager stilling til, hvordan indsats kan gennemføres i praksis. Som udgangspunkt skal indsatsen gennemføres inden 2012, men hvor det vurderes ikke at være teknisk økonomisk gennemførligt, kan der anvendes flere planperioder. Gennemførelse af indsatser over flere vandplanperioder kræver anvendelse af direktivets undtagelsesbestemmelser og skal derfor begrundes teknisk/økonomisk i vandplanen.

Kommunernes vurdering af indsatsernes gennemførlighed og økonomi skal danne grundlag for fastlæggelse af det endelige indsatsprogram i 2009 og være dokumentationen for en eventuel anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i vandplanerne.

1.1.8 Foranstaltninger der indgår i baseline 2015

Opgørelsen af baseline 2015 omfatter de tiltag, det allerede er aftalt/besluttet at kommunerne skal gennemføre. For punktkilder omfatter det indsatsen over for den ukloakerede spredte bebyggelse i det åbne land, hvor der ligger en henstilling fra ministeren til kommunerne om, at indsatsen skal afsluttes i 2012.

De foranstaltninger, der allerede er planlagt i kommunernes spildevandsplaner, vurderes også at indgå som baseline 2015.

Foranstaltninger, der allerede burde være gennemført jf. regionplaner, men som endnu ikke er udmøntet i kommunale spildevandsplaner, skal også indgå. Dette gælder specifikt for spildevandsudledningerne fra den spredte bebyggelse, hvor der politisk ligger aftaler om indsatsen.

I regionplanerne kan der herudover findes forskelligartede anbefalinger vedr. spildevand. Det kan være generelle anbefalinger om regnbetingede udledninger, som afløses af denne retningslinje. Der kan desuden være anbefalinger af "forbud" mod nedsivning i drikkevandsområder eller mod nedsivning/udledning i søoplade mm. Sådanne sager skal behandles individuelt, helt konkret begrundes og der skal være et naturvidenskabeligt grundlag herfor. Disse anbefalinger indgår ikke i baseline 2015 og i øvrigt udgår sådanne anbefalinger og erstattes med denne retningslinje.

Regnbetingede udledninger (RBU) skal med i baseline 2015 i det omfang, det fremgår af spildevandsplanerne. Alle spildevandsplaner rækker formodentligt ikke til 2015, hvis kommunerne allerede nu ved, at de vil fortsætte med at etablere bassiner frem til 2015 kunne det være hensigtsmæssigt – hvis det er praktisk muligt - at få det oplyst og med i baseline 2015.

1.2 Kommunale renseanlæg

1.2.1 Byspildevandsdirektivet

I Danmark er der ikke udpeget næringsstoffølsomme områder i henhold til byspildevandsdirektivet, idet det i forbindelse med implementeringen af direktivet er valgt at anvende bestemmelserne i artikel 5, nr. 8, hvorefter der i hele landet stilles krav til rensning som for næringsstoffølsomme områder.

Som bilag til indsatsprogrammet udarbejdes en oversigt over renseanlæg omfattet af byspildevandsdirektivet i det enkelte vanddistrikt: Oversigten skal indeholde disse anlægs rensepræstation, herunder særligt udledning af N, P og organisk stof.

1.2.2 Næringsstoffer og organisk stof

1.2.2.1 Nationale udlederkrav til NPo

De danske krav til N, P, COD og BI₅ er angivet i spildevandsbekendtgørelsen. Disse krav er samtidig med til at sikre, at byspildevandsdirektivets krav til N, P og COD opfyldes for kommunale renseanlæg.

1.2.2.2 Lokalt betingede krav til udledning af NPo

I indsatsprogrammerne skal der i forbindelse med den samlede prioritering af indsats tages stilling til både punktkildebidrag og diffuse bidrag. Mix af tiltag skal sammensættes cost-effektivt, dvs. mål skal realiseres til de lavest mulige omkostninger. Omkostninger til yderligere rensning for kvælstof og fosfor på de kommunale renseanlæg er vurderet dels i COWI virkemiddelkatalog⁶ og dels i rapport VMPIII spildevandsudvalg 2006.

Sammenligner man omkostninger til udbygning med yderligere spildevandsrensning for næringsstoffer på nationalt niveau for både kvælstof og fosfor er disse betydeligt dyrere end tiltag over for diffuse kilder.

Yderligere rensning for N, P og organisk stof kan dog være cost-effektivt i forhold til de konkrete vandområder f.eks., hvis der er tale om:

- ældre kommunale renseanlæg med beskedne rensfunktion,
- oplande til vandområder, hvor der spildevandsandelen er betydelig, f.eks. bynære søer med mindre andel diffuse kilder, eller visse fjorde med betydelig udledning af fosfor med spildevandet, eller
- særligt højt prioriterede vandområder.

VMPIII rapporten⁷ peger desuden på, at der på de kommunale renseanlæg er potentiale for en vis reduktion i udledninger via en optimering af renseanlæggenes drift, dynamisk styring og regulering mm.

Kommunalreformen har aktualiseret en revurdering af spildevandsstrukturen inden for de nye, større kommuner. De steder, hvor spildevandsstrukturen hidtil har været baseret på decentrale, mindre effektive renseanlæg, og hvor de modtagne vandområder ikke opfylder miljømål, vil det være hensigtsmæssig, at kommunerne undersøger, om en central spildevandsstruktur med avanceret rensning er mere cost-effektivt. Dette skal ligeledes ses i sammenhæng med, at krav til rensning for renseanlæg for enkelthussstande i forureningsfølsomme oplande efter 1999 stiller krav om vidtgående rensning tæt på niveau med de større VMP renseanlæg. Eventuelle virkninger som følge af ændret vandføring i et vandløb ved afskæring af spildevandet skal i den sammenhæng inddrages.

Stillingtagen til eventuelle tiltag til reduktion af NPo-udledningen for et konkret vandområde kan inddrage den positive effekt. Dette tiltag vil samtidig reducere udledningen af tungmetaller og miljøfremmede stoffer.

⁶ <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/2770DB2D-0919-404E-9AD1-0F58AC16B074/0/KatalogVandrammedir.DOC>

⁷ Kilde: Miljøstyrelsens arbejdsrapport nr. 25, 2007

På baggrund af foranstaltninger fastlagt i indsatsprogrammerne skal der i spildevandsplanerne nærmere fastlægges indsatsen over for NPo.

1.2.3 Miljøfarlige forurenende stoffer

Udledning fra kommunale renseanlæg reguleres i medfør af bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav⁸, herunder skal kommunen sikre, at miljøkvalitetskrav er opfyldt.

By- og Landskabsstyrelsen arbejder på vejledningsmateriale til bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav. Heri vil bl.a. regulering af udledninger fra kommunale renseanlæg blive omtalt. Interesseorganisationer og miljømyndigheder er involveret i arbejdet. Vejledningsmaterialet vil blive offentliggjort på styrelsens hjemmeside i notatform eller FAQ-form før en endelig vejledning udarbejdes og efter almindelig høring kan offentliggøres som publikation.

Koncentrationen af hovedparten af de tilstedeværende forurenende stoffer i udledningen fra et velfungerende, almindeligt belastet, kommunalt renseanlæg med næringsstoffjernelse forventes ikke at hindre opfyldelse af miljøkvalitetskravene for det modtagende vandområde. Som udgangspunkt kan det således på kommunale renseanlæg med næringsstoffjernelse undlades at fastsætte krav til udledning af disse stoffer.

Visse stoffers tilstedeværelse i udledning fra renseanlæg skyldes bl.a. diffuse stoftilførsler fra almindelig anvendelse af stoffer og produkter i husholdninger og tilsluttede virksomheder. Tilførsel af stoffer fra disse flere forskellige og spredte kilder har kommunen ikke mulighed for at regulere, og det kan kun vanskeligt undgås, at stofferne bliver tilledt anlæggene. Tilgangen i forhold til de diffust tilførte stoffer bliver beskrevet i vejledningsmaterialet til bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav.

I forhold til specifikke stoffer kan udledningen fra enkelte kommunale renseanlæg ligge på et niveau, der kun lige kan sikre, at miljøkvalitetskravene er opfyldt. For visse stoffer ligger udledningen fra renseanlæg endda på et niveau, der ikke kan sikre dette. Det er derfor nødvendigt, at kommunerne prioriterer en indsats, der – hvor det er praktisk muligt - begrænser tilledningen af forurenende stoffer allerede ved kilden.

Hvis der er identificeret problemer med at overholde miljøkvalitetskravene for specifikke stoffer, er den mest hensigtsmæssige løsning, at kommunen identificerer kilderne til stoftilførslen via de tilsluttede virksomheder/institutioner og regulerer disse virksomheders tilslutningstilladelser. I tilslutningsvejledningen⁹ er principperne for regulering af industri-tilslutninger detaljeret beskrevet. Anvendelse af bedst tilgængelige teknologi (BAT) er hovedprincip for reguleringen, som i øvrigt bygger på beskyttelse af vandmiljøet, kloaksystemet, renseanlæggets processer og slamkvaliteten.

I den sammenhæng er det vigtigt at præcisere, at virksomhederne ved ansøgning om tilslutningstilladelse eller ved kommunens varsling af et påbud har pligt til at oplyse, om spildevandets indhold af forurenende stoffer, herunder redegøre for deres anvendelse af BAT. I øvrigt kan kommunen med miljøbeskyttelseslovens § 72 anmode en virksomhed om at redegøre for dens spildevandsforhold og anvendelse af BAT. Kommunen har på den måde redskaberne til at sikre sig de nødvendige oplysninger om, hvad der bliver ledt til et kommunalt renseanlæg, med henblik på at begrænse stofudledningen fra anlægget.

⁸ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1669 af 14. december 2006 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.

⁹ <http://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2006/87-7052-055-0/pdf/87-7052-055-0.pdf>

Mange kommuner har allerede erfaring med kildesporing, primært af tungmetaller, men også andre miljøfremmede stoffer. Miljøstyrelsen har udviklet et database-værktøj¹⁰ til kildesporing, der gør arbejdet lettere for kommunerne. Database håndterer oplysninger om en række stoffers anvendelse i virksomheder, processer og produkter og kan sammenkæde disse med adresseoplysninger, så kommunerne lettere kan finde frem til de mulige lokale forureningskilder. Der kan desuden henvises til bl.a. et kommunalt kildesporingsprojekt i Øresundsregionen.¹¹

Der forventes på sigt at blive tilvejebragt bedre viden om optimering af renseanlægsprocesser i relation til at reducere udledninger af tungmetaller og miljøfremmede stoffer. Der kan bl.a. henvises til et i gangværende forskningsprojekt på Renseanlægget Lynetten.

Særlig fokus bør gives de 33 prioriterede stoffer udpeget under vandrammedirektivet, hvor der er fastsat miljøkvalitetskrav på fællesskabsniveau¹². Et kommissionsforslag til at optage flere stoffer på listen over prioriterede stoffer forventes at foreligge i 2010, og dermed vil der på sigt være flere stoffer i fokus, især i relation til vandrammedirektivets krav om udfasning af udledninger af prioriterede farlige stoffer. By- og Landskabsstyrelsen vil i det kommende vejledningsmateriale forsøge at identificere hvilke stoffer, der synes generelt at være problemstoffer i udledning fra kommunale renseanlæg i forhold til opfyldelse af miljøkvalitetskrav. En indsats over for tilslutninger bør derfor have udgangspunkt i dette.

Indsatsprogrammerne skal på den baggrund danne grundlag for at kunne identificere potentielle problemstoffer i forhold til de enkelte renseanlæg og de tilsluttede industrier inden for et vandområde og give den nødvendige ramme for indsatsen over for yderligere regulering af tilslutningerne og evt. optimering af renseanlægsprocesser med henblik på opfyldelse af miljøkvalitetskrav. Hvor der er behov for en sådan indsats, skal denne nærmere detaljeres i den kommunale handleplan.

Det kan ikke udelukkes, at det ved udledning fra visse kommunale anlæg vil være omkostningseffektivt at etablere supplerende rensning som alternativ til yderligere regulering ved kilden. Dette vil typisk have en positiv effekt både på udledningen af miljøfarlige forurenende stoffer og NPo. Som udgangspunkt vil det mest oplagte være supplerende rensning på mindre effektive kommunale renseanlæg med udledning til vandløb, hvor vandføringen er beskeden. By- og Landskabsstyrelsen vurderer, at der generelt ikke vil være behov for supplerende rensning på de avancerede kommunale renseanlæg, men enkelte anlæg kan være belastet af industrispildevand i et sådant omfang, at videregående rensning i konkrete situationer vil være den omkostningseffektive løsning i kombination med passende kildekontrol.

Indsatsprogrammerne skal således også danne rammerne for at kunne identificere behovet og give rammerne for eventuel yderligere rensning på specifikke kommunale renseanlæg, specifikt med henblik på opfyldelse af miljøkvalitetskrav. Hvor der er behov for en sådan indsats, skal denne nærmere detaljeres i den kommunale handleplan. Med vandplanens strategi for indsats i relation til miljøfarlige forurenende stoffer, herunder ved kategorisering af vandområder, som der er givet retningslinjer for i kapitel 2, 3, 4, 6 og 7, tilvejebringes disse rammer.

¹⁰ <http://www.mst.dk/Vand/Spildevand/Kloaknettet/Kildesporing+i+kloaknettet/05030200.htm>

¹¹ <http://www.kildesamarbejdet.org>

¹² Jf. Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2008/105/EF om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken mv..

I det omfang der er data til rådighed kan det være hensigtsmæssigt fx på baggrund af NOVANA målingerne af udledninger af tungmetaller og miljøfremmede stoffer fra de kommunale renselanlæg at udarbejde en oversigt hvor det vurderes, hvilke stoffer der muligvis kan være problematiske i forhold til at overholde bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav og krav til udledninger af forurenede stoffer til vandløb, søer eller havet.

1.2.4 Smitstoffer og badevandskvalitet

Generelt er udløb fra danske renselanlæg placeret således, at de ikke påvirker badelokaliteter. Der er dog enkelte renselanlæg, hvor det ikke har været muligt at undgå udledning tæt på badelokaliteter, og hvor der er risiko for påvirkning. På enkelte renselanlæg er der derfor – når dette er velbegrunderet – stillet krav om desinfektion. På andre lokaliteter er det valgt at nedlægge badeforbud på kortere strækninger med risiko for påvirkning fra renselanlæg.

For vandområder, der ikke er udpeget som badevandslokaliteter, er der ikke krav om, at badevandskvalitet skal opfyldes.

Indsatsprogrammerne skal sikre en hensigtsmæssig håndtering af spildevand og placering af spildevandsudløb i relation til beskyttelse af badevandskvalitet.

Opfyldelse af krav til badevandskvalitet er en grundlæggende indsats, som følge af badevandsbekendtgørelsen, som kommunerne skal vurdere de konkrete indsatser for i de kommunale handleplaner/reviderede spildevandsplaner.

I forbindelse med den reviderede badevandsbekendtgørelse som følge af det nye badevandsdirektiv skal kommunerne, hvor der er problemer med at opfylde badevandskvaliteten på badevandslokaliteter, udarbejde en badevandsprofil og hermed identificere de mulige årsager til den forringede badevandskvalitet samt iværksættes afhjælpende foranstaltninger til forbedring af badevandskvaliteten.

1.3 Direkte udledning af spildevand – industri

1.3.1 Næringsstoffer og organisk stof

Større spildevandsudledninger af kvælstof og fosfor er omfattet af spildevandsbekendtgørelsens¹³ krav til reduktion af udledninger, herunder kravet om anvendelse af bedst tilgængelige teknologi (BAT), jf. kapitel 9, og spildevandsvejledningens kapitel 9.

Traditionelle industrielle direkte udledninger, men også udledninger af spildevand fra deponeringsanlæg, er omfattet af reguleringen efter miljøbeskyttelseslovens § 28, alternativt § 33 ved godkendelsespligtige virksomheder.

De samlede direkte udledninger af N og P fra spildevand fra industri (inkl. deponeringsanlæg) er nedbragt meget betydeligt over en årrække er desuden lokalt planlagt en betydelig yderligere reduktion særligt af kvælstofudledningen¹⁴. Der vurderes derfor ikke et generelt behov for yderligere reduktion af N og P fra disse udledninger.

¹³ Bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

¹⁴ Miljøstyrelsens arbejdsrapport nr. 25, 2007, Rapport fra vandmiljøplan III spildevandsudvalget.

Alle direkte udledninger skal dog i indsatsprogrammerne vurderes konkret i forhold til følsomheden af det modtagende vandområde og anvendelse af BAT.

1.3.2 Miljøfarlige forurenende stoffer

Direkte udledninger af tungmetaller og andre miljøfarlige stoffer skal generelt vurderes i forhold til opfyldelse af miljøkvalitetskrav, jf. bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav¹⁵. Reguleringen skal følge den såkaldte kombinerede fremgangsmåde, hvor udledningen skal begrænses gennem anvendelse af BAT, mens tilladelsesmyndigheden samtidig skal sikre, at miljøkvalitetskrav for udledte stoffer er opfyldt i vandmiljøet, jf. miljøbeskyttelsesloven § 3 og § 13 i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav. Det er således ikke i overensstemmelse med regelgrundlaget at give en tilladelse, der giver mulighed for at fylde op til miljøkvalitetskravet, hvis anvendelse af BAT giver mulighed for at reducere stofudledningen.

De konkrete eksisterende og evt. planlagte direkte udledninger af tungmetaller og miljøfremmede stoffer reguleres efter den kombinerede fremgangsmåde, evt. ved revision af gældende tilladelser.

1.3.3 Ferskvandsdambrug

Direkte udledninger fra ferskvandsdambrug udgør en ikke ubetydelig kilde til belastning af vandløb, søer og havet med organisk stof, næringssalte og miljøfremmede stoffer.

Ferskvandsdambrug skal have en samlet godkendelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, men omkring halvdelen af landets ca. 300 dambrug (alle i Jylland) mangler fortsat en godkendelse. Dambrug, der ikke har en miljøgodkendelse, er omfattet af en generel regulering i henhold til dambrugsbekendtgørelsen¹⁶, der bl.a. foreskriver minimumskrav til dambrugenes udledning af organisk stof, næringssalte samt regler om beregning af et maksimalt årligt foderforbrug. En medvirkende årsag til de manglende godkendelser er, at der tit ikke er målopfyldelse i vandløbene nedstrøms dambrugenes udledning, og at de fleste dambrug ligger i, eller i nær tilknytning til, Natura 2000-områder. En godkendelse er derfor sjældent forenelig med naturbeskyttelsesinteresser.

Kommunerne udarbejder tilladelser til dambrug, herunder spildevandstilladelser og tilladelser til indvinding af overfladevand. I bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav er der fastsat miljøkvalitetskrav relevante for stoffer, der traditionelt anvendes i dambrugserhvervet. Kommunerne indberetter årligt til Miljøstyrelsen dels dambrugenes egne oplysninger om forbrug af medicin og hjælpestoffer og dels den teoretisk beregnede belastning med organisk stof og næringssalte. Tidligere blev disse oplysninger afrapporteret i punktkilderapporterne.

Et virkemiddel i forbindelse med snæbelforvaltningsprojektet har været opkøb af dambrug eller støtte til mere miljøvenlig drift, og der er herved opbygget en vis erfaring.

Et forskningsprojekt med en ny type dambrug med høj grad af recirkulering er netop afsluttet. I forskningsprojektet er indgået 8 dambrug, der i en periode på 2 år har fået tilladelse til et ekstra forhøjet foderforbrug. Det forventes, at resultaterne skal danne basis for udarbejdelse af et nyt regelsæt på området. De 8 dambrug, der har deltaget i projektet, har været reguleret

¹⁵ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1669 af 14. december 2006 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.

¹⁶ Bekendtgørelse nr. 1327 af 20. november 2006.

af modeldambrugsbekendtgørelsen¹⁷. Det har også været (og er stadig muligt) for dambrug uden for projektet at ombygge i henhold til bekendtgørelsen om modeldambrug. Omkring 20 % af erhvervets samlede produktion foregår nu i dambrug, der er godkendt i henhold til bekendtgørelsen om modeldambrug.

1.4 Luftemissioner der påvirker overfladevand, jf. bekendtgørelse nr. 1663

Luftemissioner, som kan henføres til en punktkilde, typisk en virksomhed, og som påvirker et nærliggende vandområde, reguleres efter reglerne i bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav¹⁸ for så vidt angår stoffer omfattet af bekendtgørelsen. Der gælder således her princippet om den kombinerede fremgangsmåde med anvendelse af BAT og samtidig opfyldelse af miljøkvalitetskrav for forurenende stoffer for overfladevand. Det skal bemærkes, at næringsstoffer ikke er omfattet af bekendtgørelsen.

Det planlagte vejledningsmateriale fra Miljøstyrelsen til bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav vil nærmere omtale dette emne.

1.5 Spredt bebyggelse

1.5.1 Mårettet indsats over for spredt bebyggelse – supplerende foranstaltning

Udledning af spildevand fra spredt bebyggelse til overfladevand kræver en tilladelse i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 28 (grundlæggende foranstaltning).

Folketinget vedtog i 1997 lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af miljøbeskyttelsesloven og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg mv. (Spildevandsrensning i det åbne land). Hovedsigtet med loven var at sikre en forbedret spildevandsrensning, idet spildevandsudledningen i det åbne land er en væsentlig årsag til manglende opfyldelse af målsætningen for vandløb og søer. Dette tiltag er i vandrammedirektivets terminologi en supplerende foranstaltning.

Ønsket om forbedret spildevandsrensning i det åbne land havde sigte på at reducere udledningen af næringsstoffer og organisk stof til vandløb og søer. Som sidegevinst ved indsatsen fås, at udledningen af tungmetaller og miljøfremmede stoffer til vandløb og søer også reduceres.

Som følge af lov nr. 325 fra 1997 er der i regionplanerne kortlagt vandløbs- og søopland, der er følsomme over for udledninger af spildevand fra den spredte bebyggelse. Kommunerne har siden 1999 været forpligtet til at revidere deres spildevandsplaner og fastlægge den konkrete indsats over for den spredte bebyggelse.

Miljøstyrelsens seneste statusredegørelse fra 2006 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg viser:

- at ca. 10.000 ejendomme har fået forbedret rensning fra 2003 til 2004. Siden 1999 er der dermed udført forbedret rensning for i alt 17.000 ejendomme af de ca. 96.000 ejendomme, som amterne har vurderet skal have forbedret rensning. Altså mindre end 20 % af de forventede ejendomme.

¹⁷ Bekendtgørelse nr. 1327 af 20. november 2006.

¹⁸ Bekendtgørelse nr. 1669 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledninger af miljøfarlige stoffer til vandløb, søer eller havet

- at mange kommuner først har planlagt en indsats om mere end 10 år, og en række kommuner har end ikke nogen tidsplan for gennemførelse af nødvendige forbedringer.
- at vedtagne kommunale spildevandsplaner alene omfatter 59 % af de ca. 96.000 ejendomme, der ifølge vedtaget regionplan skal forbedre spildevandsrensningen.

Horisonten for kommunernes planlagte forbedringer er således ikke i overensstemmelse med, at foranstaltninger ifølge vandrammedirektivet skal være iværksat senest 22. december 2012 med henblik på at opnå målet om "god tilstand" i overfladevand senest i 2015.

Miljøstyrelsen har skønnede i 2006, at hvis udviklingen i forbedret rensning fra 2003-2004 fortsætter i alle kommuner, kan indsatsen i det åbne land være i mål med udgangen af 2012.

Miljøministeren har på den baggrund 3. november 2006 kraftigt opfordret kommunerne til, at den planlagte indsats for det åbne land er gennemført inden udgangen af 2012.

Der kan i øvrigt vise sig behov for en supplerende kortlægning i områder, der ikke tidligere er kortlagt pga. manglende overvågningsdata eller områder med reviderede målsætninger, jf. vandrammedirektivet. Til den første vandplan kan det dog at rent praktiske årsager være nødvendigt alene at bruge den kortlægning som tidligere er udført i amtsregi, og der må senere ske tilretning i forhold til nye/reviderede miljømål.

I indsatsprogrammerne angives at kommunerne skal gennemføre indsatsen i første planperiode dvs. inden udgangen af 2015, dvs. både den allerede planlagte indsats og eventuel yderligere indsats i vandplanerne..

1.5.2 Smitstoffer og badevandskvalitet

Udledning fra spredt bebyggelse kan give anledning til påvirkning af badevandskvalitet på badelokaliteter enten ved direkte udledning til badelokaliteten eller indirekte udledninger i et vandløbsopland, hvor vandløb udmunder ved en badelokalitet.

Renseløsninger medfører en betydelig reduktion i udledning af smitstoffer, men der er ikke tale om hygiejniseret kvalitet.

Udledninger af rensset spildevand direkte til badevandslokaliteter bør undgås, her vil fx kystnær nedsivning være mere hensigtsmæssig, enten som traditionel nedsivning eller som nedsivning i faskiner af rensset spildevand f.eks. fra minirensaneanlæg.

Den nødvendige indsats, for at mål for badevandskvalitet på badevandslokaliteter kan opfyldes, angives i kommunens spildevandsplan.

1.6 Udledninger fra afværgeboringer, opfyldninger mv.

Direkte udledninger af spildevand mv. er ikke kun industrielle udledninger, men kan være mange forskellige typer af udledninger. Mange af udledningerne vil være reguleret via miljøgodkendelser, øvrige via miljøbeskyttelseslovens § 28. Eksempler er udledninger fra afværgeboringer og regnafstrømning fra jordopfyldninger med forurenede jord (f.eks. i støjvolde), udendørs skrotlagre eller lagre af andet forurenede materiale. Disse udledninger skal ligesom gængse direkte udledninger af spildevand generelt vurderes i forhold til opfyldelse af miljøkvalitetskrav, jf. bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav.

Reguleringsgrundlaget er bedst tilgængelig teknologi (BAT), idet miljømyndigheden samtidig skal sikre, at miljøkvalitetskrav for udledte stoffer er opfyldt i vandmiljøet, også kaldet den kombinerede fremgangsmåde, jf. miljøbeskyttelseslovens § 3 og § 13 i bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav. Det er således ikke i overensstemmelse med regelgrundlaget at give en tilladelse, der giver mulighed for at fylde op til miljøkvalitetskravet, hvis anvendelse af BAT giver mulighed for at reducere stofudledningen.

Tilladelsesmyndigheden skal tage højde for, at de konkrete eksisterende og evt. planlagte direkte udledninger af tungmetaller og miljøfremmede stoffer via spildevand mv. reguleres efter den kombinerede fremgangsmåde, evt. ved revision af gældende tilladelser.

1.7 Stoftilførsler til overfladevand fra forurenede jord

Der findes i dag ikke systematisk overvågning af mulig påvirkning af overfladevand fra gamle depoter, forurenede grunde mm. Miljøstyrelsen har igangsat en undersøgelse for at få kortlagt de største jordforureninger, der potentielt kan give en forurening af overfladevand.

I forbindelse med tilrettelæggelsen af den fremtidige overvågning skal der tages stilling til om vandkvaliteten skal overvåges omkring jordforureninger, hvor der vurderes at være størst risiko for forurening.

Stoftilførslen til overfladevand fra en konkret jordforurening, skal i det omfang der er konkret viden tilgængelig håndteres i indsatsprogrammerne med henblik på at sikre, at miljøkvalitetskrav for det påvirkede overfladevand er opfyldt. I mange tilfælde vil et bedre vidgrundlag om de forurenende grundenes stoftilførsel til overfladevand være en forudsætning for en stillingtagen til eventuelle konkrete foranstaltninger.

1.8 Stoftilførsler som ikke er spildevand

Udledninger af tungmetaller og miljøfremmede stoffer behøver ikke nødvendigvis at stamme fra spildevand. Der er et generelt forbud i miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1, mod tilførsel af forurenende stoffer til vandmiljøet, men stk. 3 i samme paragraf giver mulighed for, at der i særlige tilfælde kan opnås en tilladelse til udledning af andet end spildevand. Bestemmelsen er typisk anvendt ved undersøgelser med sporstoffer, forskningsforsøg, hvor resultatet ikke kunne opnås ved laboratorieforsøg, og ved aluminiumtilførsler med henblik på sørestaureringer.

Endelig giver § 27, stk. 3, undtagelsesvis mulighed for aktiviteter, der resulterer i, at forurenende stoffer aflejret i vandløb, søer eller havet kan forurene vandet, f.eks. ved sørestaureringer eller optagning af klapmateriale.

Disse tilførsler af tungmetaller og miljøfremmede stoffer skal ligesom direkte udledninger af spildevand generelt vurderes i forhold til opfyldelse af miljøkvalitetskrav, jf. miljøbeskyttelsesloven. Reguleringsgrundlaget er bedst tilgængelige teknologi, idet miljømyndigheden samtidig skal sikre, at miljøkvalitetskrav for udledte stoffer er opfyldt i vandmiljøet, også kaldet den kombinerede fremgangsmåde, jf. miljøbeskyttelseslovens § 3 og § 13 i bekendtgørelsen om miljøkvalitetskrav. Det er således ikke i overensstemmelse med regelgrundlaget at give en tilladelse, der giver mulighed for at fylde op til miljøkvalitetskravet, hvis anvendelse af BAT giver mulighed for at reducere stofudledningen.

De konkrete eksisterende og evt. planlagte tilførsler af tungmetaller og miljøfremmede stoffer omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2 og 3, reguleres efter den kombinerede fremgangsmåde, evt. ved revision af gældende tilladelser.

2 Stofftilførsler til overfladevand fra diffuse kilder – regnbetingede udledninger

2.1 Generelt

I forbindelse med udarbejdelse af de statslige indsatsprogrammer skal der tages stilling til påvirkningen af overfladevand fra alle eksisterende (og planlagte nye) stofftilførsler fra diffuse kilder.

I dette afsnit behandles udledning fra de regnbetingede udledninger.

2.1.1 Fravigelse af målet om god tilstand og prioritering af indsatsen

Med hensyn til mulighed for at fravige målet om god tilstand og prioritering af indsatsen henvises til afsnit 6.1.5 og 6.1.7, der også gælder for diffuse kilder.

2.1.2 Foranstaltninger der indgår i Baseline 2015

Der henvises til bilag 1, afsnit 1.1.8.

2.2 Regnbetingede udledninger

2.2.1 Separate regnvandsudledninger

Indsatsprogrammerne skal tage højde for de nødvendige foranstaltninger i relation til separate regnvandsudledninger. Foranstaltningerne skal ses i relation til den hydrauliske påvirkning af vandløb og udledningen af NPo, tungmetaller og miljøfremmede stoffer.

2.2.1.1 Hydraulisk påvirkning

Den hydrauliske påvirkning fra separate regnvandsudledninger omfatter risiko for oversvømmelser af nedstrøms liggende vandløbsstrækninger og risiko for erosion/materiale vandring/genopslemning af sedimenter i vandløb.

I Spildevandsvejledningen¹ afsnit 3.3.1 er angivet:

"Forhold til vandløbenes fysiske tilstand

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at udledninger til vandløb af spildevand, særligt herunder tag- og overfladevand, sker på en sådan måde, at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet, altså at vandløbets hydrauliske kapacitet respekteres. Derfor vil de i vandløbsregulativet for det konkrete vandløb angivne forudsætninger skulle respekteres. Såfremt der i regulativet er angivet maksimale tilledninger fra enkelte delområder vil disse tilledninger skulle respekteres. Kan de ikke det, må der enten ske en forsinkelse/udjævning af overfladevandsbelastningen, eller der må optages en vandløbsreguleringssag, som forudsætning for en forøget tilledning af spildevand.

Hvis der ikke er udarbejdet et regulativ for vandløbet eller regulativet ikke angiver maksimale tilledninger, må det konkret vurderes, om vandløbets hydrauliske kapacitet giver mulighed for forøget belastning. Som hovedregel må der enten ske forsinkelses/udjævning af belastningen med overfladevand, eller der må gennemføres en regulering.

Den endelige vurdering af udledningers indflydelse på vandløbenes fysiske tilstand vil skulle ske i forbindelse med, at amtsrådet/kommunalbestyrelsen meddeler udledningstilladelse for tag- og overfladevand. Her er tilladelsesmyndigheden forpligtet til at sikre, at udledningen sker under hensyn til vandløbets fysiske tilstand.”

Der henvises desuden til Miljøstyrelsens brev af 10. april 2002 vedr. udledninger til vandløb, hvor der er en risiko for oversvømmelser som følge af regnvandsudledninger.

”Overordnet set betyder det at udgangspunktet for en tilladelse til udledning af overfladevand til vandløb med risiko for hydrauliske problemer bør være et krav om neddrosling svarende til naturlig afstrømning, dvs. til 1-2 l/sek./ha af hensyn til vandløbets hydrauliske kapacitet og til andre eventuelle fremtidige udledninger. Men ved vandløb med særlige hydrauliske problemer kan det være nødvendigt at neddroslende en udledning yderligere, lige som det var tilfældet i den konkrete sag i Holbæk Kommune.

Desuden finder Miljøstyrelsen som udgangspunkt at bassiner bør etableres i en størrelse, så der højst sker et gennemsnitligt overløb fra bassin en gang hvert. 5. år, dvs. at overløbshypothet som minimum ikke bør overstige $n = 1/5$. Alternativt skal det ved beregninger kunne dokumenteres at der ikke sker oversvømmelse langs vandløbet hyppigere end hvert 5. år. Igen kan særlige hydrauliske problemer i et vandløb berettige til at overløb bør begrænses yderligere, som det ligeledes var situationen i den konkrete sag.”

Der kan være en række andre forhold, der medfører oversvømmelser end for store regnvandsudledninger. I områder, hvor der er sket jordsætninger langs vandløb, vil der også uden afstrømning fra befæstede arealer være risiko for oversvømmelse omkring vandløb. For vandløb hvor der kan ske opstuvning fra kystvande, vil der ligeledes være risiko for oversvømmelse uafhængigt af om der er befæstede arealer i oplandet eller ej.

Med hensyn til udformning af bassiner kan henvises til faglig rapport nr. 49/1992 fra Miljøstyrelsen¹⁹. Se også rapport fra Statens Vegvesen (2007)²⁰.

Fikserede vandløbsstrækninger

I bynære områder kan der forekomme fikserede vandløbsstrækninger, der afvander meget betydelige befæstede arealer. Det vil ofte være områder, hvor neddrosling til naturlig afstrømning ikke er hensigtsmæssig og praktisk gennemførligt. Sådanne vandløbsstrækninger kan være udlagt som stærkt modificerede. Der er dog stadig krav om godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand i stærkt modificerede vandområder, se særskilt afsnit herom under vandløb.

2.2.1.2 NPo

Udledning af NPo stoffer er normalt mindre betydende for separate regnvandsudledninger, idet forureningsbidrag fra disse udledninger almindeligvis er betydeligt mindre end f.eks. diffus landbrugsafstrømning eller øvrige spildevandsudledninger.

¹⁹ Spildevandsforskning fra Miljøstyrelsen nr. 49, 1992 (N.B. Johansen og T. Hvitved Jacobsen).

²⁰ Rensing av overvann i byområder - kompakte renseløsninger Statens Vegvesen 2007

Når der etableres bassiner af hensyn til at reducere den hydrauliske påvirkning jf. tidligere afsnit, er det hensigtsmæssigt, at disse etableres med henblik på at optimere stoffjernelsen i disse, gennemstrømningsbassiner, permanent vandspejl mm., se f.eks.⁵.

2.2.1.3 Miljøfarlige forurenende stoffer (Tungmetaller og miljøfremmede stoffer)

Udgangspunktet for regulering af udledninger af tungmetaller og miljøfremmede stoffer er om udledning er til hinder for opfyldelse af miljøkvalitetskrav for stofferne. Det kan dog være vanskeligt at vurdere, da der dels er betydelig forskel på de enkelte udledninger afhængigt af oplandets karakter, og da de regnbetingede udledninger er meget dynamiske med store variationer i vandmængder og stof-indhold. Der er kun begrænsede overvågningsresultater i vandløb nedstrøms separate regnvandsudledninger.

Separate regnvandsudledninger indeholder tungmetaller og visse miljøfremmede stoffer. De mest betydende miljøfremmede stoffer er nonylphenol og en række PAH-forbindelser. Forekomsten af nonylphenol skyldes anvendelse af stoffet i en lang række produkter, herunder byggematerialer. Hvad PAH-forbindelserne angår, har undersøgelser i NOVANA-programmet påvist, at forureningsindhold især kommer fra vejarealer og afhænger af trafikbelastningen på vejene. Forureningsindholdet skyldes primært forbrænding af olie/benzin, dæk- og vejafslid, bremsebelægninger mm.

Der er meget stor variation i stofkoncentrationen i separate regnbetingede udledninger, se f.eks. Miljøstyrelsens arbejdsrapport nr. 10/2006²¹.

Størstedelen af stofferne er bundet til partikler. Derfor vil en bundfældning medføre en betydelig reduktion af forureningsindholdet.

For at imødegå risiko for udslip som følge af udslip i opland fx af olie etableres bassiner med udledning til prioriterede vandområder ofte med benzin og olieudskillere og med mulighed for afspærring af bassin, så forurening kan magasineres i bassinet. Afspærringsmuligheden vil kunne komme på tale ved særligt prioriterede vandområder, f.eks. vandløb med gydevande/fiskeyngel el. lign.

Med hensyn til tilbageholdelse af opløst stof findes der ikke velafprøvede anlæg i Danmark. Aalborg Universitet arbejder pt. med et projekt med rensning for små partikler og opløst stof via filtrerings- og adsorptionsenheder i regnvandsbassiner, se <http://www.life-treasure.dk/index.html>. Disse teknikker er dog ikke på et udviklingsstadium, hvor de kan anbefales anvendt generelt.

Tilbageholdelse af hovedparten af de bundfældelige miljøfremmede stoffer kan ske med relativt små bassiner. I reference fra det norske vejvæsen anbefales som minimum rensning for 6-8 mm afstrømning. Ved udledning til vandområder som er særligt følsomme, f.eks. som følge af ringe fortynding og særlige fiske/gydeinteresser anbefales større bassiner. Ifølge Spildevandsforskning nr. 49 opnås rensegrad på 60-90 % for suspenderet stof ved vådbassiner med horisontal gennemstrømning på 150-250 m³/red. ha.

Der vurderes primært at være behov for bassiner på udløb fra større oplande med en væsentlig trafikbelastning og i ferskvandsoplande. På de fleste motorveje er der allerede i dag bassiner indrettet med henblik på tilbageholdelse af partikelbundne tungmetaller og

²¹ Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen, 10/2006, Målinger af forureningsindhold i regnbetingede udledninger. <http://www2.mst.dk/common/Udgivramme/Frame.asp?pg=http://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2006/87-7052-029-1/html/default.htm>

miljøfremmede stoffer. Desuden vurderes at være behov for bassiner ved udledning til særligt følsomme vandområder, og hvor fortyndingsforhold er ringe. Konkrete målinger af påvirkninger med miljøfarlige stoffer i vandfase og sedimenter nedstrøms udledninger kan desuden begrunde krav om bassiner.

2.2.2 Overløb fra fælleskloak

Indsatsprogrammerne skal tage højde for de nødvendige foranstaltninger i relation til overløb fra fælleskloak. Foranstaltningerne skal ses i relation til den hydrauliske påvirkning af vandløb, de æstetiske forhold, udledningen af NPo og tungmetaller og miljøfremmede stoffer og smitterisiko ved badevandslokaliteter.

2.2.2.1 Hydraulisk belastning

Miljøstyrelsen har givet udmeldingen som refereret i spildevandsvejledningen²², afsnit 7.4.4:

”Overløb fra fælleskloakker

Tilladelse til udledning af opspædet spildevand (en blanding af overfladevand og spildevand) fra fælleskloakerede områder i forbindelse med regnskyl meddeles af amtsrådet. Overløb kan ske enten direkte fra et overløbsbygværk, der er placeret på en spildevandsledning, eller fra bassiner, der er placeret i tilknytning til spildevandsledningen.

Interne overløb på renseanlæg, herunder delvist rensset spildevand, skal enten reguleres med renseanlæggets udledningstilladelse eller med en særskilt udledningstilladelse for overløbet. Dette kan f.eks. være et mekanisk-biologisk anlæg, hvor der er overløb efter den mekaniske rensning.

Almindeligvis vil magasinering af de første 4-6 mm af afstrømningen kunne sikre, at kloak-sedimenter afledes til renseanlæg. Dimensionering af det enkelte overløb skal ske ud fra en konkret vurdering af overløbet og det modtagende vandområde.”

Miljøklagenævnet har i flere afgørelser fra 2006 for overløb fra fælleskloakker – i sager hvor der er klaget over risiko for oversvømmelser - anvendt samme kriterier som Miljøstyrelsen har udmeldt i brev af 10. april 2002 for separate regnvandsudledninger. Miljøklagenævnets afgørelse kan ses her: <http://www.mkn.dk/afgfradec97/1229.pdf> og <http://www.mkn.dk/afgfradec97/12032.pdf>.

2.2.2.2 Æstetiske gener

Overløb kan medføre æstetiske gener i form af aflejring af ristestof, fækalier, døde rotter mm. Overløb bør altid være indrettet, så udledning af stoffer, der kan aflejres, minimeres. Desuden bør lokalitet for overløb vælges så gener fra overløb minimeres. Som udgangspunkt indrettes overløb altid med en grov rist og skumbræt, og bygværk bør indrettes, så de hydrauliske forhold i bygværket er optimal for tilbageholdes af flydestoffer, let bundfældelige stoffer og ristestof. På områder med særlige interesser (fx rekreative interesser ved havne) kan det være nødvendigt at etablere finere riste med mekanisk afrensning.

Bassiner, der etableres af hensyn til andre parametre end æstetik, vil almindeligvis kunne afhjælpe/reducere æstetiske gener.

²² Vejledning fra Miljøstyrelsen, nr. 5, 1999, Vejledning til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

2.2.2.3 NPo

Den primære effekt fra overløb fra fælleskloakker er belastningen med organisk iltforbrugende stof *i vandløb*, både direkte effekt og iltforbrug fra sedimenteret stof i vandløb. Med hensyn til stofindhold i overløb kan henvises til rapport⁴. Der blev en periode dimensioneret bassiner ud fra det beregnede iltsvind, jf. skrift fra Spildevandskomiteen. Denne metode giver meget store bassiner, og det har vist sig at beregnede iltsvind ikke har kunnet eftervises. Målinger på overløb har vist, at for overløb med høj overløbsfrekvens kan der være relativt kortvarige men meget høje koncentrationer af iltforbrugende organiske stoffer, særligt i starten af regnhændelser. Dette kan medføre risiko for at indhold af iltforbrugende organiske stoffer i vandløb kortvarigt overskrider det indhold der vurderes acceptabelt for at kunne opnå god økologisk tilstand.

De senere års undersøgelser har vist, at etablering af first-flush bassiner, dvs. bassiner konstrueret så den første 4 - 6 mm af en regnhændelse magasineres, effektivt kan reducere forureningsbelastningen. Med first-flush bassiner fjernes den største del af forureningsbelastningen, der findes i den første del af afstrømningen. Projekt ved COWI m.fl. 2007 (Lotwater)²³ viser, at 75 % stoffjernelse kan opnås med 5 mm bassin (forudsat et afløbstal på 4,5 l/s/red.ha. og at der ikke er andre bassiner i oplandet). For at opnå en yderligere 2 % reduktion fordobles omkostninger. Derfor vurderes en rensegrad på 75 % som det generelt økonomisk/miljømæssigt optimalt.

For at sikre en cost-effektiv udbygning anbefales overløb derfor reguleret efter følgende model:

1. Identifier overløb hvor der vurderes en uacceptabel påvirkning af vandløb/søer
2. Etabler first-flush bassin som udgangspunkt på 5 mm ved en afskærende kapacitet på 4,5 l/s/red.ha.
3. Mål effekt i det modtagende vandområde.
4. Vurder om der er behov for yderligere udbygning af bassin/rensning mm.

First-flush bassiner bør derfor etableres med henblik på en eventuel senere udbygning.

Det afgørende er, at den første afstrømning ikke aflastes. Dvs. hvor der større afskærende kapacitet til renseanlæg end 4,5 l/s/red.ha bliver behovet for bassiner mindre og visa versa.

First-flush bassin metoden er ikke en "findimensionering", der garanterer mod uacceptabel påvirkning af det modtagende vandområde i alle tilfælde. Forhold som fortynding i vandløb, faldforhold i vandløb (eksponering for sedimentation) er væsentlige at vurdere. Hvor disse forhold vurderes at være kritiske (f.eks. meget lav fortynding), bør det overvejes at udvide bassinet, så der opnås yderligere stoffjernelse/større udjævning af hydraulisk belastning. Kommunerne kan lokalt anvende andre løsninger, når det sikres, at der som minimum opnås samme renseseffekt.

Vurdering af vandløb, hvor der er en uacceptabel påvirkning, kan ske ud fra tilsyn, både visuel inspektion omkring udledning, evt. udtagne prøver fra recipient. Der er dog begrænsede overvågningsresultater af tilstand i vandløb ved overløb. Derfor kan det være nødvendigt at vurdere behov for indsats på baggrund af en sandsynliggørelse af en uacceptabel påvirkning, fx overløb med høj overløbshyppighed/store vandmængder til følsomme vandløb med ringe vandføring.

²³ http://www.cowiprojects.dk/lotwater/pdf/kost-effektivitet_endelig.PDF

For søer der er særligt følsomme for udledning af primært fosfor og sekundært kvælstof, kan der dog være behov for at regulere udledningsmængder fra overløb enten ved at reducere overløbsmængder eller etablere lokal rensning f.eks. i filter. Som hovedregel vil det mest omkostningseffektive tiltag dog være tiltag overfor den diffuse afstrømning, fx randzoner og fosforreducerende vådområder og tiltag overfor overløb være relativt dyrt.

2.2.2.4 *Miljøfarlige forurenende stoffer*

Udgangspunktet for regulering af udledninger af miljøfarlige forurenende stoffer (tungmetaller og miljøfremmede stoffer) er om udledning er til hinder for opfyldelse af miljøkvalitetskrav for stofferne. Det kan dog være vanskeligt at vurdere, da der dels er betydelig forskel på de enkelte udledninger afhængigt af oplandets karakter, og da de regnbetingede udledninger er meget dynamiske med store variationer i vandmængder og stof-indhold.

Overløb af spildevand kan som de separate regnbetingede udledninger indeholde tungmetaller og miljøfremmede stoffer. Hvis der er industribelastninger tilsluttet renseanlægget, skal det vurderes helt konkret om og i givet fald hvordan, overløb skal reguleres.

Forureningsindhold kan dels give anledning til en direkte påvirkning fra udledning og dels give anledning til akkumulering af sedimenter i vandløb, der kan give toksiske effekter ved resuspension af sedimenter under kraftig hydraulisk afstrømning i vandløb.

Hovedparten af forurening vil være bundet til partikler, og derfor vil first-flush bassiner også mht. udledninger af tungmetaller og miljøfremmede stoffer kunne reducere forureningsbelastning betydeligt.

2.2.2.5 *Smitstofindhold af hensyn til badevandskvalitet*

Kommunerne skal som udgangspunkt sikre at der sker en indsats overfor overløbsbygværker, der er identificeret medfører problemer med at opfylde badevandskvaliteten på badevandslokaliteter, jf. badevandsbekendtgørelsen. Det vil være en konkret vurdering hvilke foranstaltninger der er nødvendig for det enkelte overløb, men det vil typisk være etablering af bassin. Kommunerne skal i spildevandsplanen for det enkelte overløb angive, hvilken indsats der er nødvendig for at kunne opfylde badevandskvaliteten.

Bilag 1 Miljøstyrelsens brev af 10. april 2002 vedr. retningslinjer for udledning af overfladevand med bilag

Vejdirektoratet
Thomas Helsteds Vej 11
Postboks 529
8660 Skanderborg

Spildevands- og
Vandforsyningskontoret
Journalnr. bedes anført ved
besvarelse.
J.nr.M 236-0188
Ref.: lmu/8
Den 10.april 2002

Svar på henvendelse om retningslinjer for udledning af overfladevand

Vejdirektoratet har ved brev af 2. april 2002 anmodet om et møde i anledning af Miljøstyrelsens afgørelse af 1. februar 2002 om tilladelse til udledning af vejvand fra motorvejsforlængelsen etape 1110, Langerød-Tuse N i Holbæk Kommune, idet direktoratet vil gennemgå præmisserne i den konkrete sag og høre om hvilke kriterier Miljøstyrelsen fremover vil lægge til grund i lignende sager.

Miljøstyrelsen beklager fejlagtigt at have givet klagevejledning til sin afgørelse af 1. februar 2002. Uden klageadgang er Miljøstyrelsens afgørelse dermed endelig, og afgørelsen vil ikke blive taget op til fornyet vurdering.

Der findes ingen standardiseret dansk praksis for dimensionering af regnvandsbassiner, og det er desværre Miljøstyrelsens erfaring at de retningslinjer amterne arbejder efter, ofte ikke er tilstrækkelige til at sikre at der ikke opstår hydrauliske problemer i vandløbene. Miljøstyrelsen har hidtil og vil fortsat i fremtidige lignende sager lægge kriterier svarende til de der er redegjort for i afgørelsen af 1. februar 2002, til grund for sin afgørelse.

Overordnet set betyder det at udgangspunktet for en tilladelse til udledning af overfladevand til vandløb med risiko for hydrauliske problemer bør være et krav om neddrosling svarende til naturlig afstrømning, dvs. til 1-2 l/sek./ha. af hensyn til vandløbets hydrauliske kapacitet og til andre eventuelle fremtidige udledninger. Men ved vandløb med særlige hydrauliske problemer kan det være nødvendigt at neddroslende en udledning yderligere, lige som det var tilfældet i den konkrete sag i Holbæk Kommune.

Desuden finder Miljøstyrelsen som udgangspunkt at bassiner bør etableres i en størrelse, så der højst sker et gennemsnitligt overløb fra bassin en gang hvert. 5. år, dvs. at overløbshyppigheden som minimum ikke bør overstige $n = 1/5$. Alternativt skal det ved beregninger kunne dokumenteres at der ikke sker oversvømmelse langs vandløbet hyppigere end hvert 5. år. Igen kan særlige hydrauliske problemer i et vandløb berettige til at overløb bør begrænses yderligere, som det ligeledes var situationen i den konkrete sag.

På denne baggrund finder Miljøstyrelsen ikke anledning til at holde et møde som foreslået.

Venlig hilsen
Tony Christensen

Kopi til: Vestsjællands Amt, Holbæk Kommune